הִלְכוֹת פֶּסַח סִימָן תפט

יָמִים שֶׁהֵם שָׁבוּעַ (ט) אֶחָד (בָּעֹמֶר), (ט) וּבְיוֹם שְׁמִינִי יֹאמַר הַיּוֹם שִׁמּוֹנָה יָמִים שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וְיוֹם אֶחָד (בָּעֹמֶר), [1]וְכֵן עַד שֶׁיַּגִּיעַ לְאַרְבָּעָה עָשָׂר יֹאמַר הַיּוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר יָמִים שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת (בָּעֹמֶר), (י) וְעַל דֶּרֶךְ (יא) זֶה * מוֹנֶה וְהוֹלֵךְ עַד (י) [ו] אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה יוֹם: **ב** [2]אִם טָעוּ בְּיוֹם הַמַּעֲנָן וּבֵרְכוּ עַל סְפִירַת הָעֹמֶר, (יא) (יב) חוֹזְרִים (יג) לְסִפּוֹר כְּשֶׁתִּחְשַׁךְ. (יד) וְהַמְדַקְדְּקִים אֵינָם סוֹפְרִים עַד (יג) צֵאת הַכּוֹכָבִים, (טו) * וְכֵן

ו הרא״ש בתשובה (כלל כד סי׳ יג) וְכֵן כָּתַב הַשְׁוּר.

ז תשובות הרשב״א (ח״א סי׳ קנד).

בֵּאוּר הֲלָכָה

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הַיּוֹם כָּךְ וְכָךְ נָמֵי יָצָא: (ט) **וּבְיוֹם שְׁמִינִי יֹאמַר וְכוּ׳.** וְאִם לֹא אָמַר אֶלָּא הַיּוֹם שִׁמּוֹנָה יָמִים וְלֹא סַיֵּם שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וְכוּ׳ (יג) נָמֵי יָצָא, שֶׁהֲרֵי הִזְכִּיר שָׁבוּעוֹת אֶתְמוֹל בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. וְכֵן אִם לֹא אָמַר אֶלָּא הַיּוֹם שָׁבוּעַ אֶחָד וְיוֹם אֶחָד בְּלֹא תּוֹד נָמֵי יָצָא, שֶׁהֲרֵי כְּבָר הִזְכִּיר הַיָּמִים שֶׁעָבְרוּ כָּל אֶחָד בְּיוֹמוֹ. אוֹמְרִים (יד) שָׁבוּעַ אֶחָד וְלֹא אַחַת, וְכֵן אוֹמְרִים שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וְלֹא שְׁתֵּי, דְּשָׁבוּעַ לְשׁוֹן זָכָר. עַד עֲשָׂרָה אוֹמַר יָמִים, וּמֵאַחַד עָשָׂרָה וְאֵילָךְ אוֹמַר יוֹם. כֵּן יֵשׁ לוֹמַר מִנְיַן הַמּוּעָט מִתְּחִלָּה, כְּגוֹן אֶחָד וְעֶשְׂרִים יוֹם, וְכָל אֵלּוּ הַדְּבָרִים אֵינָן לְעִכּוּבָא אֶלָּא לְצַחוּת הַלָּשׁוֹן: (י) **וְעַל דֶּרֶךְ וְכוּ׳.** וּמִנְהָג לוֹמַר אַחַר הַסְּפִירָה יְהִי רָצוֹן וְכוּ׳ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְכוּ׳, כְּלוֹמַר (טו) וְאָז נִקְיִם מִצְוַת הֶבְאֵת הָעֹמֶר. וְיֵשׁ נוֹהֲגִים גַּם כֵּן לוֹמַר מִזְמוֹר ׳אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ׳ וְגוֹ׳ (תהלים סז): (יא) **זֶה וְכוּ׳.** כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּאִם אָמַר בְּלָשׁוֹן אַחֵר, כְּגוֹן בְּיוֹם שְׁלִשִּׁים וְתִשְׁעָה אָמַר הַיּוֹם אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת, נָמֵי יָצָא: **ב** (יב) **חוֹזְרִים וְכוּ׳.** הוּא מִדִּבְרֵי הָרַשְׁבָּ״א בְּתִשׁוּבָה (ח״א) סִימָן קנ״ד, וּמְבֹאָר שָׁם שֶׁהַקָּהָל הִתְפַּלְּלוּ גַּם מַעֲרִיב קֹדֶם, וּלְעִנְיַן מַעֲרִיב אֵין לָהֶם לַחֲזֹר וּלְהִתְפַּלֵּל מִשּׁוּם טִרְחָא דְּצִבּוּרָא [וּכְדִלְעֵיל (רֵישׁ) סִימָן רס״ג סָעִיף י״ד], רַק לְעִנְיַן סְפִירָה לֹא מַשְׁגִּיחִינַן בְּטִרְחָא דִּידְהוּ, (מז) כִּי אֵיךְ יֹאמַר לְמָשָׁל עֲשָׂרָה יָמִים וְאֵינָן אֶלָּא תִּשְׁעָה כִּי אוֹתוֹ הַיּוֹם תִּשְׁעִי הוּא וְלֹא עֲשִׂירִי עַד צֵאת הַכּוֹכָבִים. עַד כָּאן דִּבְרֵיהֶם שָׁם: (יג) **לִסְפּוֹר כְּשֶׁתֶּחְשַׁךְ.** וּבִבְרָכָה (יז) כַּדִּין: (יד) **וְהַמְדַקְדְּקִים.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּמִן הַדִּין (יח) הָיָה אָפְשָׁר לְהַקֵּל לִסְפּוֹר מִשֶּׁתֶּחְשַׁךְ אַף קֹדֶם צֵאת הַכּוֹכָבִים, דְּבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת הוּא סְפֵק לַיְלָה וְאָזְלִינַן לְקוּלָּא בְּסְפֵק דְּרַבָּנָן בְּסְפִירָה בַּזְּמַן הַזֶּה שֶׁהוּא מִדְּרַבָּנָן לִרְבּוֹת הַפּוֹסְקִים, אֶלָּא דְּמִכָּל מָקוֹם אֵינוֹ נָכוֹן לְהַכְנִיס עַצְמוֹ לְסֵפֵק לְכַתְּחִלָּה וּלְהָכִי הַמְדַקְדְּקִים מַמְתִּינִים עַד צֵאת הַכּוֹכָבִים שֶׁהוּא בְּוַדַּאי לַיְלָה: (טו) **וְכֵן רָאוּי לַעֲשׂוֹת.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר לְכַתְּחִלָּה, וּמִכָּל מָקוֹם בְּדִיעֲבַד אִם בֵּרַךְ (יט) בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת יָצָא וְכַנַּ״ל. אֲבָל הָאַלְיָה רַבָּה (סק״י) מְפַקְפֵּק בָּזֶה (כ) וּמְצַדֵּד

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

לְצֵאתָם׳ וּכְהָאי גַּוְנָא טוֹבָא אֵיכָא ׳עַד כִּי חָדַל לְסַפֵּר׳ (בראשית מא מט), וְגַם בִּלְשׁוֹן בְּנֵי אָדָם נוֹפֵל יוֹתֵר לְעִנְיַן בִּלְמ״ד, וְכֵן נֶהֱגוּ בְּמִדְרָשָׁנוּת וְהוּא עַל פִּי הָאֲרי״ז ז״ל (שער הכוונות דרושי הפסח דרוש יא), וְעַיֵּן בְּאֶבֶן הָעֵזֶר סִימָן קכ״ו (ס״ד) לְעִנְיַן כְּתִיבַת הַגֵּט לְיַרֵחַ פְּלוֹנִי עַיֵּן שָׁם: [י] **אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה.** עַיֵּן בְּאֹרַח הַיַּשָּׁר (ס״ד) לְעִנְיַן בְּחִיכַת הַגֵּט לְיַרֵחַ פְּלוֹנִי עַיֵּן שָׁם: כְּשֶׁמַּגִּיעַ לְאַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה יוֹם ׳אֹמַר שֶׁהֵם שִׁבְעָה שָׁבוּעוֹת וְלֹא שָׁבוּעוֹת׳, וְהוּא תְּמוּהַּ דְּמַשְׁמַע שֶׁיֹּאמַר כֵּן בְּשִׁבְעַת סְפִירָה, וְלֹא יֹאמַר שִׁבְעָה שָׁבוּעוֹת וְלֹא יוֹם אֶחָד, וְהוּא תְּמוּהַּ לְקוֹמֵי הָרַשְׁבָּ״ם שֶׁכָּתַב זֶה כְּדֶרֶךְ הַמְנַהֲגִים שֶׁכָּךְ הוּא הַמִּנְהָג שִׁיּוֹם אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה הוּא עֶרֶב שָׁבוּעוֹת אֲבָל לֹא שֶׁיֹּאמַר כֵּן בִּשְׁעַת סְפִירָה, וּכְשׁוּרַת שִׁבְעַת יַעֲקֹב חֵלֶק ג׳ (סי׳ נב) הִקְשָׁה לוֹ וְהוּא זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה

בֵּאוּר הֲלָכָה

כָּל אֶחָד לִסְפּוֹר בְּעַצְמוֹ, אֲבָל בְּדִיעֲבַד אִם שָׁמַע מֵחֲבֵרוֹ וְכַוֵּן לָצֵאת יָחֵזֹר וְיִסְפּוֹר בְּלִי בְּרָכָה. וְכֵן כָּתַב הַפְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״ב):

* מוֹנֶה וְהוֹלֵךְ. עַיֵּן בָּאַחֲרוֹנִים שֶׁנָּחְלְקוּ בְּאִם מָנָה בְּרָאשֵׁי תֵּבוֹת כְּגוֹן שֶׁאָמַר הַיּוֹם עֶשְׂרִים וְכַדּוֹמֶה אִם יָצָא, וְכָתַב הַחַק יַעֲקֹב (סק״ח) כֵּיוָן דִּלְרֹב הַפּוֹסְקִים עִקַּר סְפִירָה בִּזְמַן הַזֶּה אֵינוֹ אֶלָּא דְּרַבָּנָן אֵין לְהַחְמִיר מִסְּפֵקָא וְיַחֲזֹר לִסְפּוֹר בְּלִי בְּרָכָה. וְדַע דְּעַל כָּל פָּנִים אִם בֵּרַךְ בַּלַּיְלָה וּבְוַדַּאי לֹא יָצָא כְּלָל דְּהִרְהוּר לָאו כְּדִבּוּר דָּמֵי, וְכֵן כָּתַב פְּרִי חָדָשׁ לְהַדְיָא בְּסָעִיף ו׳, וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן ס״ב סָעִיף ד׳ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״ז) וּבַאוּר הֲלָכָה (ד״ה יצא) שָׁם וְדוּק:

ב * וְכֵן רָאוּי לַעֲשׂוֹת. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק טו) דְּאִם סָפַר בֵּבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת יָצָא, כֵּן כָּתְבוּ מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ו) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים וְדָבָר זֶה מְזֻכָּר בְּתוֹסְפוֹת מְנָחוֹת דף ס״ו (ע״א) דִּבּוּר הַמַּתְחִיל זַכַר. וּמְתֵי נִקְרָא בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת עַיֵּן סִימָן רס״א (ס״ב) דְּדַעַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ שָׁם דְּבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת הוּא שִׁלְשָׁת רְבָעֵי מִיל קֹדֶם צֵאת הַכּוֹכָבִים וְהוּא קְרוֹב לְרֶבַע שָׁעָה בְּעֶרֶךְ וּמִקְדָּם הֵנִי וַדַּאי יוֹם. וְעַיֵּן שָׁם בְּבַאוּר הֲלָכָה דִּבּוּר הַמַּתְחִיל וְשִׁעוּר בְּסוֹף הַדִּבּוּר שָׁם דַּאֲפִלּוּ לְהַסּוֹבְרִים דְּבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת מַתְחִיל מִיָּד אַחַר שְׁקִיעָה, הֵיינוּ לְעִנְיַן שֶׁבַּת דְּנָקְטִינַן לְחוּמְרָא כְּרַבִּי יְהוּדָה, אֲבָל לְהַקֵּל אַף בְּמַלֵּי דְּרַבָּנָן צָרִיךְ עִיּוּן אִם נוֹכַל לְהַקֵּל וְלוֹמַר תַּרְתֵּי קַלֵּי אָחֵד דְּהוּא בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת כְּרַבִּי יְהוּדָה וְגַם דְּסִפֵּקָא דְּרַבָּנָן לְקוּלָּא, כֵּיוָן דִּלְרַבִּי יוֹסֵי הֵנִי וַדַּאי יוֹם כָּל הַזְּמַן שֶׁמַּן הַתּוֹרָה יוֹצְאִין בְּסְפִירַת הַלַּיְלָה כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר בְּסִימָן תפ״ט סָעִיף ב׳ וְעַיֵּן שָׁם בְּבֵאוּר הֲלָכָה דִּבּוּר הַמַּתְחִיל וְיֵשׁ לְהָקֵל בְּכָל הַנַּ״ל, וְעַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק יט) שֶׁכָּתַב דְּאִם סָפַר בְּסֵפֶק בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת יָצָא בְּדִיעֲבַד וְכֵן מִשְׁמַע בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (סק״ב) וְעַיֵּן בְּשַׁעֲרֵי אֶפְרַיִם (שער ח סי׳ ב) וּבְחֻקֵּי חַיִּים (שער ב סי׳ ב) וּבְכַף הַחַיִּים (סק״ב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש יא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש יב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש יג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש יד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש טו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש טז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש יז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש יח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש יט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש כ) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש כא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש כב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש כג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש כד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש כה) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש כו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש כז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש כח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש כט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש ל) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש לא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש לב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש לג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש לד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש לה) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש לו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש לז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש לח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש לט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש מ) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש מא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש מב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש מג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש מד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש מה) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש מו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש מז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש מח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש מט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש נ) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש נא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש נב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש נג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש נד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש נה) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש נו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש נז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש נח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש נט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש ס) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש סא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש סב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש סג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש סד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש סה) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש סו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש סז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש סח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש סט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש ע) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש עא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש עב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש עג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש עד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש עה) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש עו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש עז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש עח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש עט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש פ) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש פא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש פב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש פג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש פד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש פה) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש פו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש פז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש פח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש פט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש צ) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש צא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש צב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש צג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש צד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש צה) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש צו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש צז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש צח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש צט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש ק) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קה) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קי) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קיא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קיב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קיג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קיד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קטו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קטז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קיז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קיח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קיט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קכ) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קכא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קכב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קכג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קכד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קכה) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קכו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קכז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קכח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קכט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קל) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קלא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קלב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קלג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קלד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קלה) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קלו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קלז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קלח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קלט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קמ) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קמא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קמב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קמג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קמד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קמה) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קמו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קמז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קמח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קמט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קנ) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קנא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קנב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קנג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קנד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קנה) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קנו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קנז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קנח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קנט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קס) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קסא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קסב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קסג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קסד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קסה) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קסו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קסז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קסח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קסט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קע) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קעא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קעב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קעג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קעד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קעה) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קעו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קעז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קעח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קעט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קפ) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קפא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קפב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קפג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קפד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קפה) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קפו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קפז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קפח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קפט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קצ) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קצא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קצב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קצג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קצד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קצה) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קצו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קצז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קצח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קצט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קת) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קתא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קתב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קתג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קתד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קתה) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קתו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קתז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קתח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קתט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קתי) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קתיא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קתיב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קתיג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קתיד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קתטו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קתטז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קתיז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קתיח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קתיט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קכ) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קכא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קכב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קכג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קכד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קכה) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קכו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קכז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קכח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קכט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קל) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קלא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קלב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קלג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קלד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קלה) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קלו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קלז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קלח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קלט) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קמ) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קמא) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קמב) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קמג) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קמד) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קמה) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קמו) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קמז) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קמח) וּבְשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הפסח דרוש קמט) וּבְשַׁעַר הַ

ח מוֹרֵנוּ הָרַב רַבִּי דָּוִד אַבּוּדְרָהֶם (הל' תפילות הפסח) בְּשֵׁם מַחֲזוֹר וִיטְרִי (הל' פסח סי' קו) וּפָרַשׁ שָׁם הַטַּעַם. ט שָׁם (אבודרהם) לְשׁוֹן הָרַמְבַּ"ם (תמידין ומוספין פ"ו הכ"ה) שֶׁאִם מָנָה וְלֹא בֵּרַךְ נָצָא.

רָאוּי לַעֲשׂוֹת: ג הַמִּתְפַּלֵּל עִם הַצִּבּוּר (יג) (טז) * **מִבְּעוֹד יוֹם** ח**מוֹנֶה עִמָּהֶם בְּלֹא בְּרָכָה, וְאִם יִזְכֹּר בַּלַּיְלָה יְבָרֵךְ וְיִסְפֹּר.** הַגָּהּ: *וַאֲפִלּוּ עָנָה אָמֵן עַל בִּרְכַּת הַקָּהָל, אִם הָיָה דַּעְתּוֹ (יז) שֶׁלֹּא לָצֵאת יַחֲזֹר (יח) * וִיבָרֵךְ וְיִסְפֹּר בַּלַּיְלָה (בית יוסף (ד"ה כתב ס"ל דוד) בשם רשב"א (בתשובה ס"פ סי' תנח)):

ד ט**מִי שֶׁשּׁוֹאֵל אוֹתוֹ חֲבֵרוֹ** (יט) **בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת כַּמָּה יְמֵי הַסְּפִירָה בְּזֶה הַלַּיְלָה, יֹאמַר לוֹ אָתְמוֹל הָיָה כָּךְ וְכָךְ,** * **שֶׁאִם יֹאמַר לוֹ** (טו) (כ) **הַיּוֹם כָּךְ וְכָךְ** (כא) * **אֵינוֹ יָכוֹל** (כב) **לַחֲזֹר וְלִמְנוֹת** (טז) **בִּבְרָכָה, אֲבָל קֹדֶם בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת כֵּיוָן שֶׁאֵין זְמַן סְפִירָה אֵין בְּכָךְ כְּלוּם.** הַגָּהּ: (כג) וּכְשֶׁהִגִּיעַ

בֵּאוּר הַלָּכָה

שְׁקִיעָה עַד סָמוּךְ לְצֵאת הַכּוֹכָבִים וְכִדְאָמְרִינַן בַּגְּמָרָא שַׁבָּת ל"ד (ע"ב) בֵּד שְׁלִים בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת דְּרַבִּי יְהוּדָה מַתְחִיל בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת דְּרַבִּי יוֹסֵי, וְצָרִיךְ עִיּוּן:

ג * מִבְּעוֹד יוֹם. עַיִן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק טז), **וּמִשְּׁמָע מֵהֶם דְּמִפְלֶג הַמִּנְחָה לְכַלַּי עֶלְמָא אֵינוֹ יָכוֹל לְמִנּוֹת. וְדֵי דַּיִּשׁ הַרְבֵּה אַחֲרוֹנִים** [וְלַהֲבוּשׁ וְהָאֲלִיָּה רַבָּה (סק"ו) וְהַחַק יַעֲקֹב (סק"ז) וּמַגֵּן אַבְרָהָם (סק"ח) וְנִרְאֶה לִי דְּמַתָּר לְסַפֵּר אַחַר צֵאת הַכּוֹכָבִים אֲפִלּוּ לֹא הִתְפַּלֵּל עֲדַיִן עַרְבִית, אֲפִלּוּ בְּמוּצָאֵי שַׁבָּת. וְעַיֵּן שָׁם. וְכֵן כָּתַב הָעוֹלַת שַׁבָּת (סק"ג). אֲבָל מִשְּׁמָעוּת הַט"ז בְּסָעִיף קָטָן ו' אֵינוֹ כֵּן עַיֵּן שָׁם, וְעַיֵּן חק יַעֲקֹב סָעִיף קָטָן ט"ו-ז'] **ד** (טו) **הַיּוֹם. וְאִם אָמַר בָּךְ וְכָךְ וְלֹא אָמַר הַיּוֹם לֵית לָן בְּהּ.** ט"ז (סק"ז) וּמַגֵּן אַבְרָהָם (סק"ט): (טז) **בִּבְרָכָה.** אַף עַל גַּב דְּלֹא אָמַר בְּעֹמֶר יָצָא בְּדִיעֲבַד.

כְּנָתוֹ שֶׁלֹּא לָצֵאת, אֲבָל מִן הַסְּתָם מִשְׁמַע דְּאֵין לְבָרֵךְ שֵׁנִית מִסְּפֵק, עַיֵּן שָׁם. וְכֵן כָּתַב

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

דְּנָכוֹן שֶׁיַּחֲזֹר וְיִסְפֹּר בְּצֵאת הַכּוֹכָבִים בְּלִי בְּרָכָה: **ג** (טז) **מִבְּעוֹד יוֹם.** יֵשׁ מֵאַחֲרוֹנִים (כפ) שֶׁפָּרְשׁוּ דְּהַיְינוּ בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת דְּהוּא סָפֵק לַיְלָה, וְיוֹצְאִין אָז יְדֵי סְפִירָה לַפּוֹסְקִים דִּסְבִירָא לֵיהּ דִּסְפִירָה בְּזַמַּן הַזֶּה דְּרַבָּנָן, אֲכָן הוּא רוֹצֶה לְדַקְדֵּק וְלִסְפֹּר מִצֵּאת הַכּוֹכָבִים וְכַנַּ"ל, וְקָאָמַר הַמְחַבֵּר דְּהוּא יִמְנֶה עִמָּהֶם פֵּן יִשְׁכַּח אַחַר כָּךְ, וַיְחַשֵּׁב בְּדַעְתּוֹ (כט) אִם אָזְכֹּר אַחַר כָּךְ בַּלַּיְלָה לִמְנוֹת אֵין אֲנִי רוֹצֶה לָצֵאת בִּסְפִירָה זוֹ וּכְדִלְקַמְּיהּ בַּהֲגָ"ה, וְעַל כֵּן כְּשֶׁיַּגִּיעַ הַזְּמַן אַחַר כָּךְ יְבָרֵךְ וְיִסְפֹּר. וְעַיֵּן בְּאוּר הֲלָכָה (ד"ה מבעוד): (יז) **שֶׁלֹּא לָצֵאת.** וְדַוְקָא אִם מִתְכַּוֵּן שֶׁלֹּא לָצֵאת, אֲבָל בְּסָתְמָא יָצָא לְמַאן דְּאָמַר דִּמְצוֹת צְרִיכוֹת כַּוָּנָה. וְאַף דְּפָסְקִינַן לָעִיל בְּסִימָן ס' (ס"ד) דִּמְצוֹת צְרִיכוֹת כַּוָּנָה, (כג) אָפְשָׁר לְעִנְיַן בְּרָכָה שֶׁצָּרִיךְ לְהַזְכִּיר שֵׁם שָׁמַיִם צָרִיךְ לָחֹשׁ לְהַךְ דַּעָה: (יח) **וְיִבָרֵךְ וְיִסְפֹּר בַּלַּיְלָה.** וַאֲפִלּוּ בְּעֶרֶב שַׁבָּת שֶׁכְּבָר קִבֵּל שַׁבָּת וְגַם הִתְפַּלֵּל עִם הַצִּבּוּר, אֲפִלּוּ הָכִי יְבָרֵךְ וְיִסְפֹּר בַּלַּיְלָה כֵּיוָן שֶׁלֹּא רָצָה לָצֵאת בְּמַה שֶׁסָּפַר עִמָּהֶן בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת. כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּאִם יָצְאוּ הַכּוֹכָבִים מֵהֶם לוֹ לְסַפֵּר אֲפִלּוּ לֹא הִתְפַּלֵּל עֲדַיִן מַעֲרִיב וַאֲפִלּוּ הוּא בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, דְּהָא לַיְלָה הוּא לְכָל מִלֵּי, וַאֲפִלּוּ לְקַדֵּשׁ וּלְהַבְדִּיל מֵהֶם קֹדֶם תְּפִלָּה, אֶלָּא שֶׁאָסוּר בִּמְלָאכָה עַד שֶׁיִּבְדִּיל: **ד** (יט) **בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת וְכוּ'.** נָקֵט בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת מִשּׁוּם דְּבֵרְיֵעֲבֵד אִם בֵּרַךְ בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת יָצָא וְכַנַּ"ל, וְכָל שֶׁכֵּן אִם שָׁאַל אוֹתוֹ אַחַר צֵאת הַכּוֹכָבִים שֶׁצָּרִיךְ לְזַהֵר מִלְּהַשִּׁיב הַיּוֹם כָּךְ וְכָךְ: (כ) **הַיּוֹם כָּךְ וְכָךְ.** וַאֲפִלּוּ (כד) בִּלְשׁוֹן לַעַ"ז. וְאִם לֹא אָמַר הַיּוֹם כָּךְ וְכָךְ: (כא) **אֵינוֹ יָכוֹל וְכוּ'.** דְּאַף עַל גַּב דְּלֹא אָמַר בְּעוֹמֶר יָצָא בְּדִיעֲבַד, וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף קָטָן ח': (כב) **לַחֲזֹר וְלִמְנוֹת בִּבְרָכָה.** שֶׁכְּבָר יָצָא בָּזֶה יְדֵי סְפִירָה לְמַאן דְּאָמַר מִצְוֹת אֵין צְרִיכוֹת כַּוָּנָה, וְאַף דַּאֲנַן קַיְימָא לָן דִּצְרִיכוֹת כַּוָּנָה וְזֶה הֲלֹא לֹא כִּוֵּן לָצֵאת בָּזֶה יְדֵי מִצְוָה, (כו) לְעִנְיַן בְּרָכָה צָרִיךְ לְהַחְמִיר וְלָחֹשׁ לְהַךְ דַּעָה וְלֹא יְבָרֵךְ עַל הַסְּפִירָה שֶׁיִּמְנֶה אַחַר כָּךְ. וְיֵשׁ עוֹד עֵצָה (כז) שֶׁיְּכַוֵּן בְּפֵרוּשׁ שֶׁלֹּא לָצֵאת בָּזֶה יְדֵי סְפִירָה. כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים (כפ) דְּמַיְירֵי א]שֶׁשָּׁאַל אוֹתוֹ קֹדֶם שֶׁהִגִּיעַ לְשָׁבוּעוֹת, הָא אִי שָׁאַל לוֹ בְּשָׁעָה שֶׁהִגִּיעַ לְשָׁבוּעוֹת אֲפִלּוּ אָמַר לוֹ הַיּוֹם כָּךְ וְכָךְ לְאוֹ כְּלוּם הוּא כָּל שֶׁלֹּא הִזְכִּיר שְׁבוּעוֹת, וְצָרִיךְ לַחֲזֹר וְלִסְפֹּר בִּבְרָכָה: (כג) **וּכְשֶׁהִגִּיעַ הַזְּמַן.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר (כט) צֵאת הַכּוֹכָבִים, וַאֲפִלּוּ אִם כְּבָר הִתְפַּלְּלוּ קְרִיאַת שְׁמַע וּתְפִלָּה, דְּאִם לֹא כֵּן בְּלָאוֹ הָכִי אָסוּר מִשּׁוּם קְרִיאַת שְׁמַע וּתְפִלָּה. וְהִסְכִּימוּ (ל) הָאַחֲרוֹנִים דִּלְפִי מַאי דְּפָסְקִינַן לָעִיל בְּסִימָן רל"ה (ס"ב) לְהַחְמִיר מֵחֲצִי שָׁעָה קֹדֶם הַזְּמַן, הוּא הַדִּין הָכָא יֵשׁ לָנוּ לְהַחְמִיר שֶׁלֹּא לֶאֱכֹל [ל]מֵחֲצִי שָׁעָה הַסָּמוּךְ לַסְּפִירָה וְהָלְאָה [וַאֲפִלּוּ אִם כְּבָר הִקְדִּים וְהִתְפַּלֵּל], (לא) אַף בְּמָקוֹם שֶׁהַמִּנְהָג שֶׁהַשַּׁמָּשׁ קוֹרֵא

שַׁעַר הַצִּיּוּן

מִפְּרֵי חֶדֶשׁ מִשְּׁמַע דְּדַוְקָא הֵיכִי דְּשָׁבוּעִי הוּא לְעִכּוּבָא כְּגוֹן בְּמִשְׁלַם שְׁבוּעִי, אֲבָל אַחַר הַשְּׁלֵמַת הַשָּׁבוּעַ שֶׁאֵינוֹ אֶלָּא מִנְהָג לְהַזְהִיר שְׁבוּעוֹת (כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ט)**) אֲפִלּוּ לֹא הִזְכִּיר לוֹ אֶלָּא הַיָּמִים יָצָא. וּבְאֵלִיָּה רַבָּה מְבֹאָר לְהַרְיָא דִּבְכָל גָּוְנֵי כָּל שֶׁלֹּא הִזְכִּיר שְׁבוּעוֹת כְּמִנְהָגוֹ יָכוֹל לַחֲזֹר וְלִסְפֹּר בִּבְרָכָה** דְּמוּכְחָא מִלְּתָא שֶׁמְּכַוֵּן שֶׁלֹּא לָצֵאת, וְדֵי לָנוּ לְהַחְמִיר הֵיכִי דְּהַזְכִּיר יָמִים וְשָׁבוּעוֹת שֶׁהֲרֵי הַשַּׁ"ז (סק"ז) חוֹלֵק גַּם בָּזֶה עַד כָּאן דְּבָרָיו. **וְגַם לִדְבְרֵי הַגְּרַ"א דְּסָעִיף זֶה הוּא רַק לְמַאן דְּאָמַר דִּמְצוֹת אֵין צְרִיכוֹת כַּוָּנָה מוּכָח דִּלְמַאן דְּאָמַר צְרִיכוֹת כַּוָּנָה אֵין צָרִיךְ לְזַהֵר בְּכָל זֶה, וְעַל כָּל פָּנִים בְּאֹפֶן זֶה בְּדִיעֲבַד נוֹהֲגִין לִסְמֹךְ לְהַקֵּל בִּדְעַת הָאֵלִיָּה רַבָּה: (סט)** פְּשׁוּט דִּבְבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת אַף שֶׁמַּתָּר לִסְפֹּר מִשֶּׁעָה קֹדֶם הַזְּמַן עַל כָּל פָּנִים אֵינָנוּ מֻחְזָק עֵדַיִן: (ל) מַגֵּן אַבְרָהָם (סק"ח) וְאֵלִיָּה רַבָּה (סק"ו) וְהַגְּרַ"א (סק"ח): (לא) אַחֲרוֹנִים:

ג (סט) הַשַּׁ"ז (סק"ו) וְהַגְּרַ"א. וְעַיֵּן בְּפֶרִי מְגַדִּים (משב"ז סק"ו) דְּמִשְּׁמַע מִנַּיהּ דְּגַם לְהַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק"ח) וְהַחַק יַעֲקֹב (סק"ז) נוֹכֵל לְפָרֵשׁ כֵּן: (כג) מַגֵּן אַבְרָהָם (שם). (כד) וְאֵלִיָּה רַבָּה (סק"ו) תָּרֵץ מִשּׁוּם שֶׁהוּא מִלְּתָא דְּרַבָּנָן יֵשׁ דַּעָה שֶׁסּוֹבֵר דְּבָזֶה יֵשׁ לָנוּ לִפְסֹק לְהָקֵל דְּאֵין צְרִיכוֹת כַּוָּנָה, וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן ס' סָעִיף ד' בְּמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם. (כה) בְּבֵאוּר הֲלָכָה בְּסִימָן ס' (ס"ד) דִּמְצוֹת צְרִיכוֹת כַּוָּנָה, (כג) אָפְשָׁר לְעִנְיַן בְּרָכָה שֶׁצָּרִיךְ לְהַזְכִּיר שֵׁם שָׁמַיִם צָרִיךְ לָחֹשׁ לְהַךְ דַּעָה: (כו) בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה מבעוד) בְּשֵׁם רַבִּינוּ יוֹנָה וְהָרַשְׁבָּ"א וְהָרִיטְבָ"א וְהַמְּאִירִי וְהַמְּנוֹרַת הַמָּאוֹר וְהַכְּלָבוֹ וְהַאֲגוּר וְהַאוֹרְחוֹת חַיִּים וְהַמַּהַרְיָ"ו וְהַמַּהַרְיָ"ל וְהַמַּהַרְיָ"ק וְהַמַּהַרְשָׁ"ל וְהַמַּהַרְשָׁ"ם וְהַמַּהַרְשָׁ"ג